

שאלות ותשובות הוראות מנכ"ל 4.79

מסלול סיוע לתעשייה להסתגלות לאור העלייה במס הבלו – "מס פחמן"

התשובות לשאלות מהוות חלק בלתי נפרד ממסמכי הוראת המנכ"ל

רק תשובות שפורסמו באתר האינטרנט- מחייבות את המשרד

התיקונים להוראת המנכ"ל יסומנו באדום ויפורסמו בקובץ באתר המשרד בדף הוראת מנכ"ל 4.79

מס'	שאלה	תשובה
1	האם קבלת תמיכה, בסכום כלשהו, מותנית בביצוע בפועל של השקעות לצורך התייעלות ומעבר לדלקים נקיים?	התכנית נועדה לתת מענה לתעשייה המקומית בהסתגלות למס פחמן לטובת תהליך התייעלות ומעבר לדלקים מזהמים פחות תוך יצירת וודאות עסקית ביחס להשקעות הנדרשות לטובת הליך התייעלות והמעבר לדלקים אלטרנטיביים ושיפור הליכי ייצור. לפי סעיף 5.5 להוראה מבקשי סיוע שזכאותם למענק היא בגובה של מעל 5 מיליוני ₪ בשנה נדרשים לבצע השקעות בהתייעלות אנרגטית או בהפחתת גזי חממה.
2	האם ביצוע הפחתה יזכה בהטבת מס בשיעור ההפחתה?	במסלול זה ניתן סיוע בהסתגלות למס הפחמן באמצעות מענקים המחושבים עפ"י צריכת דלקים בשנת הבסיס. מלבד המענקים המפורטים בסעיף 5 לא תינתן הטבה נוספת.
3	האם מדובר במענק אשר המפעל לא נדרש להחזיר או בהלוואת מדינה?	לא מדובר בהלוואת מדינה אלא במענק. במקרה בו מפעל לא יעמוד בדרישות המסלול, יופסק תשלום המענק. כפי שמצוין בסעיף 15 להוראה, במקרים בהם מפעל לא יעמוד בדרישות ההוראה, הוועדה גם תוכל לדרוש החזר של מענקים ששולמו.
4	האם ידוע כמה תקציב מיועד למסלול הזה?	בהתאם להחלטת הממשלה והצו הנזכרים בהוראה, המסגרת המוקצית לטובת מסלול זה היא עד מיליארד ₪, בכפוף לקיומו של תקציב.
5	האם תשובות לגבי קבלת המענק צפויות להתקבל עד לסוף שנת 2024?	לא, המסלול יהיה פתוח להגשת בקשות החל מיום 19.12.2024. דיוני הוועדה בנוגע לבקשות שיוגשו יחלו בשנת 2025.
6	בסעיף 5.1 להוראה מדובר על Y0 שהיא שנת הבסיס, אבל אני לא רואה את החיבור שלה לנוסחה עצמה	Y0 אינה חלק מהנוסחה. הפרמטר צוין כדי להבהיר שביחס לנוסחה שנת הבסיס היא שנת 0.
7	האם לצורך קבלת המענק יש לבצע השקעות כלשהן, אם המענק קטן מ 5 מיליוני ש"ח בשנה?	ראה תשובה לשאלה 1 לעיל.
8	האם בהגשת הבקשה יש לכלול רשימת השקעות עתידית? האם יש הבדל בכך בין מפעל שצפוי לקבל מעל 5 מליון ש"ח מענק ובין מפעל שצפוי לקבל פחות?	ראה תשובה לשאלה 1 לעיל. יובהר, גם מפעל שצפוי לקבל מענק של מעל 5 מלש"ח בשנה אינו נדרש להגיש תכנית השקעות בשלב הגשת הבקשה אלא יגיש אסמכתאות בהתאם לסעיף 5.7 להוראה בשנת 2029.
9	סעיף 3.8 - עד יוני 2023 השתמשנו בגפ"מ בלבד, החל מיוני 23 אנו משתמשים גם בגפ"מ וגם בגז טבעי. מה תקופת הבסיס שלנו?	תקופת הבסיס נקבעת בהתאם למפורט בסעיף 3.8 להוראה, לפי מועד תחילת שימוש המפעל בדלקים כלשהם. במקרה זה, בהנחה שהמפעל צרך דלקים במשך 6

	חודשים לפחות לפני שנת 2022, שנת הבסיס תהיה 2022.	
10	אחרי מעבר על טיוטת מסלול סיוע והסימולטור לא ברור כיצד מחושב ההחזר. נראה כי בסימולטור 80 טון גפ"מ בשנת 2025 יאפשרו תמיכה של 3,813 ש"ח, אשמח לקבל פירוט של הנוסחה ומרכיביה.	ראה דוגמא מפורטת לחישוב המענק שפורסמה בנספח 5 להוראה.
11	בתי חולים, הנחשבים למפעלים חיוניים, במיוחד בתקופה זו של מצב מלחמה, אינם נכללים באפשרות להגיש בקשת סיוע. מדובר במוסדות קריטיים הפועלים תחת עומסים כבדים ועם צורך הולך וגובר במשאבים. אנו מבקשים לכלול את בתי החולים במסגרת המפעלים הראשיים להגיש בקשת סיוע.	המסלול מיועד למבקשי סיוע בתחומי הפעילות המפורטים בסעיף 3.2.2 להוראה. בתי חולים אינם כלולים בתחומי הפעילות הזכאים לסיוע במסגרת מסלול זה, וזאת בהתאם להחלטת הממשלה והצווים הנזכרים בהוראה.
12	איך ניתן לדעת מיהו צרכן מרוחק? מבקשת לקבל הבהרה ספציפית לבתי חולים, ולבית חולים שמואל הרופא בפרט.	המסלול מיועד למבקשי סיוע בתחומי הפעילות המפורטים בסעיף 3.2 להוראה. בתי חולים אינם כלולים בתחומי הפעילות הזכאים לסיוע במסגרת מסלול זה. ובכל אופן, צרכן מרוחק נקבע ע"י רשות הגז.
13	האם המסלול פתוח גם לחברות ממשלתיות?	כן.
14	האם אין מגבלת מחזור למגיש הבקשה?	אין.
15	אבקש לשקול מחדש ולהכניס את ענף סדר Q (שירותי בריאות, רווחה וסעד) לענפים המזכים במסגרת מסלול זה.	ראה תשובה לשאלה 11 לעיל.
16	אבקש לקבל פרטים לגבי אופן ההכרה בתשלום המס בישראל ובקבלת סיוע במסגרת הוראת מנכ"ל במקרה של מפעלים אשר פועלים באיחוד האירופי וכפופים למנגנון CBAM	כפי שנאמר במסגרת הדיונים בוועדת הכספים, הממשלה פועלת להביא לכך שהמס יוכר בידי מנגנוני ה-CBAM האירופאיים. המס שיוכר בפועל תלוי במו"מ מול האיחוד האירופי.
17	האם לצורך חישוב הסיוע תבוצע הפרדה בין פליטת גזי חממה למזהמים לוקאליים	לא תבוצע הפרדה כזו בכל הנוגע לשיקוף בינלאומי בנושא תמחור פחמן. מנגנון המיסוי בישראל אינו מבצע הפרדה וכולל את כל המזהמים כאחד. בהתאם לכך, לא תתבצע הפרדה בין המזהמים המתומחרים גם במסלול סיוע זה.
18	האם יש כפל הטבות לחברה שזכתה במענק השקעות של חוק עידוד או מענק פיריון על השקעות שביצעה?	הוראת מנכ"ל 4.79 נועדה לתת מענה לתעשייה המקומית בהסתגלות למס פחמן בדמות מענקי הסתגלות בגין תשלום מס פחמן דרך צריכת דלקים. ההוראה אינה מזכה במענק בגין ביצוע השקעות. זכאות למענקי הון בגין השקעה בציוד במסגרת החוק לעידוד השקעות הון או מסלול הון אחר ברשות להשקעות אינם מונעים מחברה להגיש בקשה ולהיות זכאית למענק במסגרת הוראה זו, וכן להיפך (זכאות למסלול זה אינה מונעת מחברה להגיש בקשות במסלולים אחרים ברשות להשקעות).
19	האם המסלול מחייב ביצוע השקעות הוניות או השקעות כלשהן?	ראה תשובה לשאלה 1 לעיל.
20	האם נדרש להגיש תכנית עסקית כחלק מההגשה?	לא. נדרש להגיש את המסמכים המפורטים בהוראה ואת הדיווחים השוטפים בלבד.

<p>הדיווח במסלול זה צפוי להיות דומה לאופן הדיווח ביתר מסלולי הרשות להשקעות.</p> <p>מבקש הסיוע יגיש טופס בקשה להקמת משתמש מקוון – מערכת טפסים (wmg.co.il) ויקבל בדואר אלקטרוני חוזר, קישור לבקשה מקוונת להשתתפות בתכנית בתוך המערכת הממוחשבת.</p>	<p>21 בנושא המערכת הממוחשבת האם ניתן לקבל הבהרות לגבי אזורי הדיווח במערכת הממוחשבת?</p>
<p>כן.</p>	<p>22 לעניין ההיקף המינימלי של ה-3489 MMBTU האם הכוונה: 1. במונחי טון של גז טבעי = 60 טון 2. במונחי טון של גפ"מ = 67.5 טון 3. במונחי טון מזוט 0.5% גופרית = 75 טון 4. במונחי טון מזוט 1% גופרית = 75 טון.</p>
<p>ראו דוגמא מפורטת לחישוב המענק שפורסמה בנספח 5 להוראה.</p> <p>בדוגמא זו ניתן למצוא גם את מקדמי ההמרה לפליטות פד"ח. כל הסכומים הינם בש"ח.</p>	<p>23 לעניין נוסחת החישוב והסימולטור: (א) נבקש להבהיר את הקשר בין הנוסחה לסימולטור בנספח 1 (ב) לגבי EA = הצריכה השנתית ואיך מתבצעת ההמרה לפליטות פד"ח רשום (בהתאם למקדמים המפורטים) (איפה הפירוט? המקדם היחיד בטבלה הוא מקדם ההתייעלות). (ג) לגבי CP = בטבלה המצורפת בסימולטור (פירוט נתונים לחישוב) - האם גובה הבלו הינו לאורך כל שנות המתווה והאם הסכומים הרשומים בטבלה הינם לפי באלפים או בשקלים.</p>
<p>סכום הסיוע נקבע מראש בהתאם לסוג הדלק שהמפעל עשה בו שימוש בתקופת הבסיס כהגדרתה בהוראה וכולל הפחתה משנת 2027 גם אם מבקש הסיוע לא ביצע שינוי בפועל בסוג הדלק.</p> <p>במקרים חריגים, ראה לעניין זה תיקונים בהוראה סעיף 5.5 וסעיף 5.6.</p>	<p>24 לעניין סעיף 5.3 במידה והמפעל לא הצליח להסב בשנת 2027 ממזוט לגפ"מ, ו/או וממזוט לגז טבעי לפי המתואר בטבלה, מה המשמעות על היקף הסיוע לו יהיה זכאי בשל כך?</p>
<p>נכון.</p>	<p>25 לעניין סעיף 5.5 נבקש לאשר הבנתנו כי במידה והסיוע לא הגיע לסכום מעל 5 מיליון בשנה המפעל לא נדרש לבצע תוכנית התייעלות במידה והמבקש הגיע לסכום מענקים שנתי של מעל 5 מיליון ולא עמד ביעדי התייעלות אנרגטית קיזוז המענקים יהיה רק בשנת 2030 בהתאם לנוסחה המפורטת בסעיף.</p>
<p>המידע נכון בהנחה שכתב האישור ניתן בשנת 2025.</p> <p>בפועל כל חברה תאושר במועד אחר ולכן מועדי הדיווח ומספר הדיווחים עשויים להשתנות. הדיווח הראשון יוגש בסוף השנה הקלנדרית השנייה ממועד קבלת כתב אישור, הדיווח האחרון יוגש בסיום שנת 2030, וביניהם יוגש דיווח כל שנתיים.</p> <p>יצוין כי לפי סעיף 13.1 להוראה מקבל הסיוע ימציא לוועדה, למשרד או מי מטעמו נתונים לפי דרישתם.</p>	<p>26 לעניין סעיף 10.6 להוראה, נבקש לאשר את הבנתנו כי הדיווח הראשון יהיה לאחר שנתיים בתוך 90 יום מתום השנה השנייה? וכך בתום כל שנתיים: סך הכל 3 דיווחים.</p>
<p>אכן סכום הסיוע הוא זה שמתקבל בחישוב הסימולטור.</p> <p>לעניין תדירות המענקים, ככלל המענקים ישולמו בתדירות רבעונית. בהוראה מצוין כי במהלך השנה הראשונה להפעלת המסלול ייתכן והתשלומים יתבצעו בתדירות חצי שנתית כתלות בהיקף וכמות הבקשות שיתקבלו, והחל מהשנה השנייה יבוצעו</p>	<p>27 לעניין סעיף 10.9.2 בו נרשם " סכום המענק השנתי יחולק באופן שווה למענקים חצי שנתיים / רבעוניים."</p> <p>האם סכום הסיוע הוא הסכום המתקבל בחישוב בסימולטור? והאם התשלום המענקים יתקבל ברמה רבעונית או חצי שנתית?</p>

	בתדירות רבעונית, לכן צוין "רבעונית או חצי שנתית".	
28	האמור בסעיף 3.9 להוראת המנכ"ל לא תואם את הדוגמא שניתנה בסופו של הסעיף. לפי הדוגמא, מפעל שהגיש בקשה ב-1.6.2025 (לאחר חצי שנה מהמועד בו החל לפעול ולעשות שימוש בדלקים), תקופת הסיוע שלו תחושב החל מיום 1.1.2025. עם זאת, לפי האמור בסעיף 3.9 לכאורה תקופת הסיוע אמורה להיות מחושבת החל מיום 1.4.2025 (היום הראשון של הרבעון הקלנדרי בו הוגשה הבקשה). חלקה השני של הדוגמא תקין מהבחינה הזאת – בקשה שהוגשה ב-1.8.2026, תקופת הסיוע תחושב מיום 1.7.2026. נודה להבהרת הנושא.	חלקה הראשון של הדוגמא מתייחס למצב ספציפי בו מפעל הוקם ונדרש להמתין ולצבור חצי שנה של צריכת דלקים לצורך חישוב מענק ההסתגלות אשר לו הוא יהיה זכאי. במקרה זה, לאור העובדה שלא יכול היה להגיש בקשה לקבלת מענק קודם לכן וכדי שלא לפגוע בסיוע, לאחר אישור זכאותו למענק תחושב לו זכאות החל מתחילת השימוש בדלקים. בחלקה השני של הדוגמא מדובר על בקשה שהוגשה ברבעון השלישי, לאחר למעלה משישה חודשי שימוש בדלקים, אף שמבחינת תנאי ההוראה בסעיף 3.8.3.1 הבקשה יכולה הייתה להיות מוגשת קודם לכן.
29	נודה על אישורכם כי מספר מרכזי פעילות של תאגיד אחד (או תאגידים קשורים לו) יוכלו להיות מוגדרים כ-"מפעל" אחד לצורך היקף השימוש בדלקים. לדוגמה: לתאגיד מסוים 4 מפעלים ברחבי הארץ, אשר כל אחד מהם צורך MMBTU 2,000 בתקופת הבסיס. כל אחד מהם בנפרד אינו עומד ברף הגשת בקשת הסיוע, אולם כן עונה על אותו רף באופן מצטבר (8,000 MMBTU).	חברה שיש לה מספר מפעלים, נדרשת להגיש בקשה נפרדת לכל מפעל. על כל בקשה לעמוד בתנאי סעיף 3.2 להוראה, ובפרט בהיקף המינימלי של שימוש בדלקים במפעל בתקופת הבסיס בהתאם לסעיף 3.2.3 להוראה.
30	נודה על אישורכם כי תאגיד שפועל במספר אתרים שונים רשאי להגיש בקשות שונות לסיוע, במקום בקשה אחת. כלומר, זכאות לסיוע מסוים למפעל א' אינה מפקיעה את הזכאות עבור מפעל ב' כאשר שני המפעלים רשומים תחת אותו תאגיד.	ראו תשובה לשאלה 29 לעיל.
31	נבקש להבין את הפער בין הטבלה שכותרתה "גובה הבלו לאורך שנות המתווה" אשר נמצאת בנספח 1 להוראת המנכ"ל, לבין טבלת מס הבלו כפי שצורפה לצו הבלו המעודכן אשר הונח על שולחן ועדת הכספים ביום 11.9.2024 (ר' כאן).	הטבלה בנספח 1 הינה טבלה מעודכנת לאחר שקלול המחירים הצפויים יחד עם עלייה צפויה במדדי המחירים, וזאת בהתאם לנתונים שהתקבלו מאגף הכלכלן הראשי באוצר. הסיבה אשר בגינה מתבצעת הצמדה זו היא שגם טרם העלאת מס הבלו על דלקים מחיר הבלו הקודם היה מוצמד למדד והיה ממילא משתנה משנה לשנה בהתאם לעלייה במדד.
32	נבקש לתקן את הוראת המנכ"ל כך שתחול גם על בתי חולים, מרכזים לוגיסטיים ומרכזי קניות אשר עומדים בכל תנאי הוראת המנכ"ל.	ראה תשובה לשאלה 11 לעיל.
33	מבקש הסיוע או מפעל מוגדר בהוראה כתאגיד רשום או עוסק מורשה. האם נדרש להגיש את בקשת הסיוע עבור כל מפעל בנפרד או עפ"י הצריכה השנתית של התאגיד על כלל מפעליו?	ראה תשובה לשאלה 29 לעיל.
34	האם כוונת ההפניה בסעיף 7.6.5 בעמוד 7 לסעיף 3.7.3 היא להגדרת "צרכן מרוחק" המופיעה בסעיף 3.7 בעמוד 2? אם לא, נשמח להבהרה מה כוונת ההפניה	לא, ישנה טעות בהוראה. הכוונה לסעיף 3.8.3 להוראה תחת הגדרת "תקופת בסיס". ראה תיקון בהוראה.
35	האם נדרש לשלוח את כלל החשבוניות והדיווחים על שימוש בדלקים הקיימים לשנת הבסיס? מה הכוונה ב"דיווח לרשויות המס" על היקף השימוש בדלקים? על איזה דיווח מדובר?	אכן יש צורך בשליחת כלל החשבוניות והאסמכתאות לצריכת הדלקים בשנת הבסיס. את המידע הנ"ל יש לשלוח

	כמו כן, האם לא ניתן להסתפק באישור רואה חשבון להיקף השימוש בדלקים, כנדרש בסעיף 7.6.5 בעמוד 7	במלואו גם במסגרת הדיווח השוטף המוגש אחת לשנתיים. אישור רואה חשבון נדרש בנוסף לאסמכתאות. בנוגע לדיווח לרשויות המס מדובר בדיווח על עלויות ייצור אשר מוגש לרשות המיסים לצורך דיווח מס ערך מוסף.
36	מה הגדרת "עלויות הייצור" ומהו הדיווח אשר הוגש לרשות המיסים לצורך תשלום מס ערך מוסף, בהקשר זה?	תשומות - סיכום של התשומות שדווחו למע"מ בדיווח המפורט, לכל תקופת הבסיס. ראה תיקונים בהוראה לעניין זה.
37	מה ההגדרה של "עלויות הייצור"? האם זה כולל כ"א? כולל חומר גלם עיקרי? מה אם הוא מיובא (ללא מע"מ)? תנו דוגמה מספרית.	ראה תשובה לשאלה 36 לעיל.
38	כיצד אתם בוחנים את עדכון הבייסליין לאחר שינוי ב-15% ומעלה? האם אתם בוחנים את היחס בין הוצאות האנרגיה ליתר, ובהתאם מחליטים האם לשנות את הבייסליין? אנא שתפו במתודולוגיה כולל דוגמה מספרית.	הדיווח הראשון בגין עלויות הייצור הוא בתום שנתיים להפעלת התוכנית. בשלב זה החברה תידרש להגיש דיווח עלויות ייצור (תשומות) וככל שבדיווח זה יהיה פער משמעותי תצטרך החברה להגיש אסמכתאות והסבר להפרש וזה יובא בפני הוועדה. ראה תיקונים להוראה לעניין זה.
39	במידה וישנו שינוי משמעותי ידוע (במועד הגשת הבקשה לסיוע) של מעל 15% בשנים 2023 ו/או 2024 ביחס לשנת הבסיס (2022), האם ניתן לבקש לדווח עליו מראש ולבקש עדכון של הבייסליין?	ראה תשובה לשאלה 38 לעיל.
40	לחברה שני מפעלים בישראל אשר צורכים גז טבעי; צריכת הגז של כל אחד מהם בנפרד עולה על המינימום המוגדר בסעיף 3.2.3 בהוראת המנכ"ל. האם במקרה כזה עלי להגיש שתי בקשות (לכל מפעל בנפרד) או בקשה אחת שכוללת את הצריכה בשני המפעלים?	ראה תשובה לשאלה 29 לעיל.
41	מנגנון חישוב בקובץ: האם הערך המתקבל בקובץ מייצג את הסכום לתשלום לאחר המס, או שמא מדובר רק בסובסידיה המיועדת למפעל? נשמח לקבל את הנוסחה לחישוב הסובסידיה, שכן הערכים בקובץ שונים מאלה שהוצגו במחשבון של התאחדות התעשיינים.	ראה דוגמא מפורטת לחישוב המענק שפורסמה בנספח 5 להוראה. הערך המתקבל בסימולטור מציג את היקף הסיוע - קרי היקף המענק שניתן למפעל.
42	שונות בסכום המס: סכום המס שפורסם שונה מזה שהופיע בקבצים קודמים. האם תוכלו להבהיר מהו הסכום הנכון?	ראה תשובה לשאלה 31 לעיל.
43	הגשת בקשה עבור קבוצה של מפעלים: האם ניתן להגיש בקשה עבור כלל הקבוצה (הכוללת 7 מפעלים הממוקמים באזורים שונים), או שחובה להגיש בקשה נפרדת עבור כל מפעל?	ראה תשובה לשאלה 29 לעיל.
44	השוואה לשנת הבסיס: כיצד ואיפה באה לידי ביטוי ההשוואה לצריכת הדלק בשנת הבסיס במתווה?	היקף הצריכה בתקופת הבסיס נלקח בחשבון בתור ה"מכסה" הקיימת של המפעל בחישוב הנוסחה. ראה דוגמא מפורטת לחישוב המענק שפורסמה בנספח 5 להוראה.